

SERVEIS L'ÚLTIM ADEU

Diversos cementiris, com el de Lleida, Cervera, Tàrraga, Mollerussa, Guissona o la Seu, a la imatge, compten amb espais de memòria per a famílies que han patit pèrdues durant la gestació o després del part.

El tanatori L'Urgell-Tàrraga va posar en marxa l'app Decesia per informar la ciutadania per via telemàtica de les defuncions al municipi. L'empresa constata que cada vegada hi ha més veïns que la consulten.

DETALLS

LLEIDA CIUTAT

Els sepelís només poden celebrar-se al matí des de fa un any

■ Des de fa un any, el cementiri de Lleida ciutat només permet celebrar enterraments al matí. La tinenta d'alcalde responsable de Salut Pública, Montse Pifarré, va argumentar que van adoptar aquesta decisió perquè la brigada comptava amb un torn de tres treballadors al matí i un altre de tres a la tarda. No obstant, a la tarda a penes hi havia sepelís, mentre que al matí hi havia dies en què els empleats no donaven l'abast. Va indicar que per això es va decidir que només es fessin enterraments al matí i que tots els treballadors passessin a aquest torn.

“D'aquesta manera podem acollir fins a dotze sepelís al matí i els dos equips treballen amb més agilitat”, va destacar. El primer servei s'ofereix a les 9.30 hores i l'últim, entre les 13.15 i les 13.30. Va detallar que les famílies disposen d'una hora per celebrar l'enterrament, però que de vegades es retarden i se n'encavalquen dos, cosa que es pot assumir al tenir sengles equips d'empleats. Va afirmar que si alguna família vol celebrar-lo a la tarda, “es pot si hi ha una excepció justificada, però no ens hem trobat en aquesta situació”.

RELIGIONS

Els recintes destinats a difunts musulmans tot just s'utilitzen

■ Quan va esclatar la pandèmia de la Covid, fa més de dos anys, ajuntaments com els de Lleida, Tàrraga o Agramunt, entre d'altres, van reservar espai als cementiris per a enterraments de religió musulmana. Al de Lleida, només s'hi han enterrat tres adults i diversos fetus.

La tinenta d'alcalde de Salut Pública, Montse Pifarré, assenyala que aquesta comunitat està tornant a repatriar els difunts als països d'origen. Per la seua banda, Tàrraga no ha rebut cap sol·licitud i al cementiri d'Agramunt només s'hi ha enterrat un na-

dó. L'ajuntament de Lleida ha ofert ara a aquest col·lectiu una fossa on caben entre dos-cents i tres-cents cossos, però encara no ha rebut una resposta. Pifarré vaticina que servirà “per als fills i nets” dels que ara són musulmans adults.

A Bellpuig, l'ajuntament també té un projecte redactat per destinar-los un espai, però espera una reunió amb representants de les diferents comunitats islàmiques perquè hi donin el vistiplau. Segons fixa la seua religió, el cos es disposa sota terra i orientat cap a la Meca.

La zona del cementiri d'Agramunt que acull l'es

que no s'hagin completat tots els tràmits urbanístics. A Balaguer, a l'agost va obrir un segon tanatori, a càrrec de Serveis Funeraris El Segre, firma que planeja construir un crematori al polígon, tot i que el projecte està aturat. L'empresa espera veure com va el tanatori i com evoluciona el mercat per decidir si el desencallen.

Per la seua banda, la tendència a l'alça de les cerimònies civils està vinculada al fet que cada vegada més famílies volen personalitzar l'últim adeu. Un exemple és l'opció que Serveis Funeraris Sant Esteve ofereix de crear una presentació amb fotografies del difunt per reproduir-la en un televisor durant el vetllatori, o en una pantalla de dimensions més grans si celebren una cerimònia laica de

EN STREAMING

Algunes famílies demanen retransmetre per streaming el funeral per als pròxims que no hi han pogut assistir

comiat. El seu gerent vaticina que aquesta mena de funerals “aniran a l'alça”, però precisa que en el seu cas ara són “tot just un 10 per cent. El president d'Asfuncat diu que “notem un augment de les cerimònies no religioses, entre altres coses perquè els serveis funeraris disposem d'espais per celebrar-les”. “Cada vegada hi ha més famílies que opten per una cerimònia menys ritual, amb més audiovisuals i més parlaments”, afegeix, i destaca que arran de la pandèmia, quan durant un temps no va ser possible fer funerals o només podien fer-se amb molt poca gent, “les famílies donen més valor a la cerimònia de comiat”. A més, indica que hi ha una demanda creixent per retransmetre-les per streaming per a familiars i amics que no hi han pogut assistir. Precisament, la nova funerària de Balaguer ofereix serveis alternatius al ritu religiós tradicional. Els seus gestors asseguren que un 19 per cent dels funerals a Catalunya són laics i que van a més. Dels set que han organitzat, tres han estat cerimònies personalitzades. Així mateix, sis dels set han estat incineracions.

No obstant, les dades del bisbat de Lleida certifiquen que aquestes cerimònies continuen sent minoritàries, ja que el 2019 els seus rectors van oficiar 1.733 funerals i l'any passat, 1.714.

ENTREVISTA

«És important trencar el tabú de la mort i ajudar a un dol saludable»

Remei Capitan
EMPRESA AGRAÏMENTS

■ Remei Capitan és la impulsora de l'empresa balaguerina Agraïments, la primera firma de Lleida que organitza funerals laics o religiosos personalitzats, així com el suport en el dol. Els serveis inclouen des de l'organització d'una cerimònia de comiat o *homenatge de vida* fins al suport en l'acompanyament del dol.

Així mateix, inclou les gestions logístiques, administratives i financeres del sepeli. “Prepararem homenatges de vida amb el màxim respecte al difunt”, va explicar. Segons Capitan, “a la mort mai no se l'espera i la manca de planificació d'aquest moment genera angoixa per a moltes famílies. Per això, des d'Agraïments volem suavitzar la necessitat d'acompanyar les famílies en un moment dur que ningú ens ha ensenyat a gestionar, així com la necessitat de celebrar un ritual alternatiu al que tots coneixem”.

A banda dels serveis que ofereix, Remei Capitan també exerceix de *mestra de cerimònies* en funerals civils. Assegura que les cerimònies de comiat laiques són una alternativa cada vegada més sol·licitada a Lleida i que a l'àrea metropolitana de Barcelona ja fa anys

que estan més normalitzades. Actualment, el 20 per cent del total dels funerals que es porten a terme a Catalunya són civils.

Afirma que els tanatoris són els seus principals demandants, ja que molt sovint es troben amb famílies que no volen ce-

nyir-se al ritual religiós tradicional al considerar que té un caràcter que és massa tenebrós en ple segle XXI i busquen una alternativa que avui dia no està normalitzada ni organitzada.

“He anat a enterraments d'amics dels quals durant la cerimònia religiosa no s'ha dit

Dissenyar el propi funeral, opció que va a més

■ El president d'Asfuncat, Josep Maria Mons, assenyala que cada vegada hi ha més gent que va a les funeràries per organitzar el seu propi funeral, i la majoria no té cap malaltia terminal.

“Diuen com ha de ser la cerimònia amb tot detall, i fins i tot paguen el contracte”, afirma. Indica que solen ser persones que han vist el problema que suposa decidir sobre aquests serveis de sobte i havent de comptar amb l'opinió de diversos familiars, i que no volen que succeeixi el mateix quan elles morin.

Gairebé totes les funeràries de Lleida compten amb una llarga trajectòria. De fet, Serveis Funeraris el Segre, que es va instal·lar a l'agost a Balaguer, és la primera que ha obert en els últims 25 anys, segons els seus responsables.

La Paeria de Cervera té pendent adjudicar les obres d'ampliació del cementiri –que està al 90% de capacitat– a dos finques contigües adquirides pel consistori, la qual cosa permetrà construir 600 nous nínxols.

Les funeràries reclamen la rebaixa de l'IVA, que és del 21%

A la majoria de països europeus és inferior i en alguns aquest servei està exempt

LLEIDA El cost d'un funeral depèn de diversos factors. Un és si s'opta per la incineració o la inhumació; en aquest últim cas, l'import que s'ha de pagar per un nínxol varia molt segons els municipis. Un altre és la qualitat del taüt, els models del qual tenen un ampli ventall de preus. I un tercer, els complementos, com les flors. No obstant, és molt difícil que costi menys de 2.500 euros i supera fàcilment els 4.000.

Segons les dades facilitades per una funerària de les comarques de Lleida, un funeral mitjà costa uns 2.800 euros. Per la seua part, el president d'Asfunecat, Josep Maria Mons, que precisa que hi ha una gran varietat de preus en funció d'aspectes com els que s'han esmentat, posa l'èmfasi en el fet tots els serveis del sector suporten des del 2013 un IVA del 21%, quan fins aleshores era del 8%. Mons indica que fa anys que en demanen la rebaixa, entre altres coses perquè es tracta d'un servei no ja bàsic, sinó que acaba sent ineludible per a qualsevol persona. "Paradoxalment, l'únic element que té un IVA reduït del 10% són les flors", assenyala. A més, subratlla que a gairebé tots els països europeus l'IVA és inferior. Alguns apliquen un tipus reduït i en alguns, com Itàlia, Portugal o Holanda, els serveis funeraris estan exempts d'aquest impost.

Pel que respecta al funeral per si mateix, l'oferta de Serveis Funeraris El Segre de Balaguer permet veure que també hi ha una gran varietat de preus. Així doncs, és possible contractar la cerimònia laica a càrrec de la firma Agraïments per 300 euros, amb un paquet que inclou mestre de cerimònies, preparatius, música gravada, desplaçament, orientació en l'acompanyament al dol i gestió administrativa i documentació en la tramitació d'herències.

Però si es volen més complements, es pot comptar amb música en directe (a partir de 100 euros), audiovisual (150), servei de fotografia (150), càtering (entre 300 i 500), mort digital (150) o la programació de QR memorial (150 euros). Aquests dos últims serveis creen una memòria digital del difunt que es pot visualitzar a través d'un codi QR.

Nínxols al cementiri de Lleida. Els més cars, amb molta diferència, són els de la segona fila.

Pueyo dipositant flors ahir a la tomba del pianista Ricard Viñes.

El cementiri de Lleida tindrà 147 columbaris més

■ Al cementiri de Lleida s'han construït aquest any 130 columbaris al departament de Sant Jaume i setze a l'arc de Sant Cristòfol. N'hi ha 147 de previstos a la Sala de la Pau. Així mateix, s'han construït quaranta-cinc nínxols a Santa Cecília i n'hi haurà quaranta-cinc més. Fins a l'octubre

s'han fet 1.153 sepelis, amb 730 inhumacions i 423 incineracions, va detallar l'edil Montse Pifarré. L'àrea de Salut Pública ha creat un espai a la pàgina web en el qual es pot localitzar el lloc del cementiri on està enterrat un difunt.

L'alcalde, Miquel Pueyo, va dipositar ahir flors a la tomba

del pianista Ricard Viñes en un nínxol nou del departament de Santa Cecília. També va fer ofrenes florals al monument Sospirs de Pau en homenatge a les persones que van morir de Covid i altres causes durant la pandèmia i a l'Espai Emprems, dedicat al dol perinatal.

LAIA PEDRÓS

espai per a enterraments islàmics.

ni el nom, cosa que denota un total desconeixement de la persona que ha perdut la vida, i això m'ha deixat gelada". En aquest sentit, assenyala que hi ha alternatives en les quals els difunts tenen tot el protagonisme amb el màxim respecte en un homenatge de vida que pot incloure des d'un aperitiu fins a un brindis en memòria seua o música en viu, segons els desitjos dels familiars. Detalla que el comiat s'entén com un homenatge al difunt i reconeixement del seu llegat.

Davant de la dificultat d'acceptar la mort per als éssers

«Ningú ens ensenya a gestionar la mort i creix la demanda de rituals alternatius»

«Homenatges de vida en què l'adeu sigui com li hauria agradat al difunt»

estimats, assegura que és necessari "acompanyar aquelles persones que han patit una pèrdua". "És important aquest suport en el procés vital, trencar el tabú social de la mort i ajudar a passar el dol de la manera més saludable possible".

Segons assenyala Capitan, les creences tradicionals es van desvirtuant cada vegada més i és necessari "obrir-se al món, gestionar bé els dols, afrontar la mort amb una altra perspectiva i sempre amb el màxim respecte envers els difunts i les seues famílies".

RAILDA FARNELL

GERARD HOYAS

MARIO GASCON